

Grans esperances

Emocions a flor de pell, encara. Rostres il·lusionats; rostres amb rictus contrariat. Resultats. Anàlisis d'urgència. Converses. Justificacions. Negociacions. Expectatives. Quan els poders establerts senten que no renoven preponderància, com ha estat el cas en molts llocs, solen fer aparèixer els seus mals com si fossin els de tots. I transmeten la seva alarma, el seu disgust i el seu pessimisme com si hagués d'afectar tothom, perquè s'atribueixen en exclusiva la representació de les preocupacions fonamentals de *tota* la societat. Amb poques excepcions, s'instal·len en la decepció, els mals auguris i la mal·fiança. Que la gent no en fem gaire cas és símptoma de la precarietat d'aquella preponderància. I és que, per a molts sectors de la societat catalana, aquests són dies d'esperança.

Tomb. Ho insinuaven les enquestes, però no era clar. No ha estat un simple ball de vots d'èffimeres conseqüències. Ni l'efecte d'una moda electoral de temporada. No és només que hagi canviat el mapa polític català; que ho ha fet. És que ha costat tant que el sistema polític incorporés el canvi social que ja s'havia produït, que alguns oracles el menystenien. El mapa polític, però, ja ha començat a reflectir tot el ventall de desplaçaments de fons. El gir encetat prossegueix. Té relació amb l'aflorament desacomplexat d'una nova hegemonia, sobiranista i d'esquerres. El salt de diumenge passat és molt rellevant. L'atenció internacional s'ha centrat en el pes emblemàtic de Barcelona que, a més, es pot relacionar amb tendències polítiques europees similars. Radicalisme democràtic. I cal afegir-hi els se-

nyals de la reorganització i renovació institucional a tot el país. En general, avança clarament el desig de revolució democràtica; avancen les forces partidàries de transformacions econòmiques i socials urgents i d'envergadura; avança el clam per una immediata regeneració institucional i l'eixamplament de les formes de participació política, i avança el suport a la sobirania i al procés de construcció d'un estat català que reculli, sintetitzi i es compromet amb tots aquests altres objectius.

La complexitat de la realitat desafia la nostra capacitat de comprensió. Encara que ens hi esforcem al màxim, ens resulta, al capdavant, inassolible. Per això ens valem de teories sobre el funcionament de les so-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

Avança clarament el desig de revolució democràtica i el suport a la sobirania

cietats. I recorrem a pautes i mètodes que ens ajuden a pensar i a interpretar el passat i el present. És amb aquest bagatge que procurem donar sentit a tot el que passa al nostre voltant i a la nostra pròpia vida, i orientem les nostres actuacions (fins i tot el vot). Però aquestes pautes són eines, distincions

formals. Són metàfores, esquemes i jocs, que utilitzem perquè ens revelin aspectes significatius de la realitat. No és que la realitat "sigui així", sinó que ens hi acostem "mirant-la així". Per llegir i interpretar la realitat política catalana parlem sovint d'uns eixos bàsics: eix nacional, eix social, eix de la vella i la nova política, eix de la regeneració democràtica... Aquests eixos són peces, patrons, del nostre estil de pen-

sar. Però en la nostra vida concreta tot el que fa referència a aquests eixos teòrics es combina en un actuar constant, en una successió de pràctiques i comportaments que no admeten cap mena de reducció o simplificació.

Qui s'acostuma a compartimentar la realitat social i a reduir-la a un camp de variables limitades pot acabar concebant la pròpia política com un simple artificio. Aquest dies sectors de l'establishment pretenien pressionar CiU i el president Mas per fer-los desistir del 27-S. Com si no es tractés d'una formació i un dirigent amb un projecte propi definit, sinó d'una mena d'empresa de màrqueting polític, adaptable a tota mena de circumstàncies, que hagués d'ajustar la posició al gust i les necessitats d'un nucli selecte dels seus *clients* habituals. Mentrestant, aliens a l'evidència dels resultats, altres veus demanaven, una vegada més, una llista inviable, pensada des d'un sol eix i relegant tots els altres.

Unes eleccions, per importants que siguin, no funden per elles mateixes una nova realitat. Més aviat el que fan és reflectir-la i precipitar-la. Reforcen i expressen moments i processos socials i polítics. I això és el que va passar diumenge i tornarà a passar al setembre. La vida política catalana recent s'ha caracteritzat per una simultània presa de consciència ciutadana sobre la necessitat de disposar d'un model econòmic social més just i igualitari, i sobre la necessitat consegüent de disposar de tots els recursos i capacitats propis dels estats del nostre entorn. I és sobre aquestes bases que el 27-S obtindrem una majoria plural per la independència, pel canvi social i per la regeneració democràtica.

PERE VIRGILI